

El divo de la colònia d'estiuejants

Lloret, el paradís de Josep Carner

Josep Carner va estiuejar a Lloret de Mar els anys 1919 i 1920. Malgrat la brevetat d'aquell període, el poeta va dinamitzar-hi la vida cultural: va organitzar un festival de teatre, uns Jocs Florals i va publicar un article a la revista *D'ací d'allà* que celebrava les virtuts de la vila: «Lloret, paradís gentil»

>> Josep Carner i Puig-Oriol (Barcelona, 1884 - Brussel·les, 1970).

MIQUEL MARTÍN

> TEXT

PERE DURAN

> FOTOS

« Duia americana d'alpaca negra, amb un ample coll esport, calça blanca, barret de palla i una flor al trauc. Em sembla veure'l parlant amb els pescadors, estudiant-los el llenguatge; sortint a la muntanya i a roquejar amb els amics; mirant la mar o una volior de noies ». Així és descrit Josep Carner per Esteve Fàbregas, historiador local, al llibre *Lloret de Mar* (1959).

Josep Carner i Puig-Oriol (1884-1970) va arribar a Lloret de Mar l'estiu de 1919, quan ja era un autor reconegut i consolidat, amb el sobrenom del « príncep dels poetes » i amb títols tan significatius com *Els fruits saborosos* o *Auques i Ventalls*. Per una targeta postal que va enviar a Carles Soldevila, podem deduir que els estiuejos eren llargs, típics de l'època: « Jo demà, dissortadament, acabo l'estiueig, encara que potser torni aquí un diumenge o dos ». (Lloret de Mar, 8 de setembre de 1920). S'hi va instal·lar amb la seva dona, la xilena Carmen de Ossa, i els seus dos fills.

Carner coneixia bé la vila perquè hi passejava, parlava amb la seva gent i s'in-

teressava per la seva història, la parla i els usos i costums. Exercia, a més, de dinamitzador cultural, tot promovent diverses activitats entre els estiuejants, la majoria de la burgesia barcelonina. Albert Manent, autor de la biografia *Josep Carner i el noucentisme. Vida, obra i llegenda*, el defineix com « el divo de la colònia d'estiuejants », una mena de dandi, culte i refinat, que despertava una gran atracció tant entre els intel·lectuals i lletraferits com entre els estiuejants més esnobs. Fàbregas ho rebla dient que « Carner sabé emmotllar-se delicadament a la vida un poc frívola dels estiuejants ». Fos com fos, Carner va organitzar un festival de teatre amb la col·laboració, entre d'altres, del dramaturg i poeta Adrià Gual. Les obres anaven a càrrec del jovent de la colònia, i la recaptació es va destinar a ajudar els pobres del municipi. Segons recorda el mateix Fàbregas, es van representar *El sí de las niñas*, de Moratín, i *La Baldirona*, de Guimerà. Aquesta efervescència cultural va culminar el 22 d'agost de 1920 amb la celebració d'uns Jocs Florals presidits per Carner, que havia aconseguit aplegar

Carner coneixia bé Lloret... Exercia, a més, de dinamitzador cultural, tot promovent diverses activitats entre els estiuejants

>> Goigs de Santa Cristina, de Josep Carner. A dalt, cala de Fenals i, a la dreta, cala Canyelles de Lloret de Mar.

un jurat format per Carles Soldevila, Ventura Gassol, Roig i Raventós, Martí Monteys, Josep Carbonell, Manuel Rodés i Rossend Llates. La Flor Natural fou per a Marià Mament. Va ser un dels darrers actes de Carner a Catalunya, ja que el març de l'any següent marxaria cap a Gènova com a vicecònsol.

Carner va organitzar un festival de teatre amb la col·laboració, entre d'altres, del dramaturg i poeta Adrià Gual

Carner va deixar testimoni de la seva estada a Lloret i de la seva estima per la vila en un article publicat sota el pseudònim d'Olaguer Recó a la revista *D'ací d'allà* l'octubre de 1919, il·lustrat amb imatges dels fotògrafs Martínez i Areñas. El poeta lloa les excel·lències naturals de la vila, amb paratges tan bells com la Boadella, Fanals, Banys o cala Moresca. En destaca la prosperitat i el passat indià, així com la gran diversitat i riquesa: «Les cases de Lloret a l'estiu, amb les persianes, tenen unes transparències verdes que jo trobo immensament suggestives de la mar»; «Lloret té serres i santuaris, i ermites i boscos i horts i vinyes i cales, i àdhuc té monuments». Per tot plegat conclou: «Lloret enlluerna tant com el sol, arreglerat davant l'aigua, a la nostra esquena. Lloret, Paradís Gentil». Per altra banda, es fixa en el tarannà i el lèxic dels pescadors, que defineix com a gent adusta, noble i clàssica i que «fan averanys del temps, critiquen sòbriament les mudances de la vida, desfloren qüestions sociològiques». I també ens recorda dos esdeveniments emblemàtics i llegendaris: la processó de Santa Cristina, patrona de la vila i a la qual el poeta dedica uns «Goigs», i la dansa de les morratxes, que ja havia evocat en el poema «La galant noia», d'*Auques i Ventalls*. Elogia alhora la vitalitat cultural de la vila, amb els seus casinos, les festes, concerts, aplecs, cinema, ball de disfresses i unes representacions teatrals que «fins als de Blanes va agradar. Ja no es pot dir més». Perquè ja se sap que la rivalitat entre lloretencs i blanencs ve de lluny i que, com escriu el poeta, «Lloret és clàssic, com Blanes és romàntic». Finalment, Carner ens introdueix, amb certa ironia, en els hàbits d'aquells estiuejants de fa gairebé cent anys: els seus passejos nocturns, les seves xafarderies i flirtejors, els seus balls i «una orgia genuïnament lloretenca: xocolata i xampany». Al cap i a la fi, però, sembla que algunes coses han canviat ben poc: «Aviat començarà l'estesa dels sotmesos a un mètode persistent de torrefacció. Aviat veurem els banyistes, amb aquelles carones molles que ens fan glatir».

Miquel Martín és escriptor.

>> *Cala Morisca*
de Lloret de Mar.

El poeta va deixar testimoni de la seva estada a Lloret en un article publicat sota el pseudònim d'Olaguer Recó a la revista *D'ací d'allà* l'octubre de 1919